

**Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Факультет інформаційних технологій та економіки
Кафедра обліку і фінансів**

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри обліку і фінансів
протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету інформаційних
технологій та економіки
_____/Тетяна ШТЕРМА/
«___» _____ 2025 р.

СИЛАБУС

дисципліни вільного вибору студента

«Економічний аналіз»

Освітньо-професійна програма:	<u>Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Спеціальність:	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> <u>D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
Галузь знань:	<u>07 «Управління та адміністрування»</u> <u>D «Бізнес, адміністрування та право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>Інформаційних технологій та економіки</u>
Мова навчання:	<u>українська</u>
Розробник:	Рошко Наталія Борисівна, кандидат економічних наук
Профайл викладача	https://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/ite-faculty/department-of-accounting-and-finance/#
E-mail:	nataliangelyuk@gmail.com
Консультації	четвер з 10.00 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Економічний аналіз» полягає у реалізації навчально-методичного забезпечення процесу оволодіння знаннями та набуття навичок з використання методів економічного аналізу господарської діяльності підприємств, їх економічної ефективності, фінансового стану та кінцевих фінансових результатів. Дана дисципліна забезпечує поглиблення знань студентів щодо комплексного підходу до економічного аналізу діяльності підприємств.

Дисципліна «Економічний аналіз» є складовою навчального плану, вона є вибірковою для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, побудована відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) і містить 4 кредити. Форма підсумкового контролю – залік.

2. Мета та завдання вивчення дисципліни.

Метою дисципліни «Економічний аналіз» є розкрити суть та роль економічного аналізу в управлінні виробництвом, ознайомити студентів з теоретичними основами економічного аналізу, навчити застосовувати технічні прийоми для вирішення аналітичних задач.

Завдання навчальної дисципліни «Економічний аналіз» є одержання теоретичних знань щодо проведення економічного аналізу господарської діяльності підприємства та формування практичних навичок по виявленню факторів і оцінка їхнього впливу на основні економічні показники роботи підприємства; оволодіння методичним апаратом проведення економічного аналізу господарської діяльності з урахуванням досягнень економічної науки.

Предметом вивчення дисципліни «Економічний аналіз» є причинно-наслідкові зв'язки економічних явищ і процесів, господарська діяльність підприємств та їх підрозділів, спрямована на виявлення резервів підвищення ефективності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- предмет, зміст, завдання і види економічного аналізу;
- методи економічного аналізу та особливості їх застосування при проведенні аналітичних досліджень;
- порядок формування інформаційної бази економічного аналізу;
- методичні положення проведення факторного аналізу;
- методика здійснення аналізу виробництва продукції, робіт і послуг;
- методика проведення аналізу використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці;
- порядок використання методичних прийомів і способів аналізу в процесі проведення аналізу матеріальних ресурсів підприємства;
- методика проведення аналізу прибутку і рентабельності;
- порядок проведення загальної оцінки фінансово-майнового стану підприємства.

вміти:

- визначати мету та завдання проведення економічного аналізу, розробляти програму та систематизувати етапи його проведення;
- здійснювати підбір необхідної інформації за даними бухгалтерського обліку, фінансової та статистичної звітності для потреб проведення аналітичних дослідження;
- аналізувати основні показники господарської діяльності підприємства;
- складати аналітичні огляди, формулювати висновки, рекомендації і практичні пропозиції на основі проведеного аналізу показників діяльності підприємства;
- аналізувати узгодженість фінансових і виробничих показників при розробці політики економічної поведінки підприємства на ринку.

3. Компетентності та результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані наступні елементи компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання (ПР)

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Теоретичні засади економічного аналізу.

Тема 2. Методи, прийоми і способи економічного аналізу та їх класифікація.

Тема 3. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства.

Тема 5. Аналіз виробництва продукції робіт послуг

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Аналіз реалізації продукції та виконання договірних зобов'язань

Тема 7. Аналіз обґрунтування виробничої програми та оцінювання її виконання

Тема 8. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці

Тема 9. Аналіз довгострокових активів підприємства

Тема 10. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективність їх використання

Тема 11. Аналіз витрат на виробництво та реалізацію продукції

5. Методи навчання. Система контролю та оцінювання результатів навчання.

Способи організації пізнавальної діяльності студентів, спрямовані на засвоєння знань, формування умінь і навичок, що базуються на основі груп **методів навчання**:

- теоретичні методи;
- практичні методи;
- інтерактивні методи;
- методи самостійної роботи.

Система контролю поєднує сукупність методів і форм оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти.

Методи оцінювання:

- усне опитування - (0-2 бали);
- письмове опитування - (0-2 бали);
- тестування; (0-2 бали);
- презентація результатів виконаних завдань, доповіді; (0-5 балів);
- аналітичні звіти; (0-5 балів);
- розв'язування практичних ситуацій; (0-2 бали);
- отриманий сертифікат з неформального, інформального навчання - (5 балів);
- публікація тез чи статті (5 балів);
- модульна контрольна робота (10 балів)
- підсумковий контроль – залік (сукупність балів за семестр).

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять, самостійної роботи впродовж семестру, модульних контрольних робіт за накопичувальною системою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати неформального та інформального навчання, наукової роботи).

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за певний період навчання студентів. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль з даної дисципліни проводиться у формі заліку.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за шкалою, що використовується у закладі вищої освіти та фахової передвищої освіти	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	60-69	3 (задовільно)
E	50-59	
FX	35-49	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Залік:

Поточний контроль		Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II	
50	50	100

Політика академічної доброчесності

Студент зобов'язаний ознайомитися з Положенням про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет» та неухильно його дотримуватися. Текст документа розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті університету. В освітньому процесі студент має виявляти дисциплінованість, ввічливість, доброзичливість, чесність і відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для

осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Дозволяється використання інструментів штучного інтелекту за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

6. Література

Основна

1. Аналіз господарської діяльності: Г. Даценко, Н. Коцеруба, І. Крупельницька, О. Кудирко, І. Лобачева; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Вінниц. торг.-екон. ін-т. Вінниця. 2021. 416 с.
2. Аналіз господарської діяльності : конспект лекцій / О. В. Шебаніна, С. І. Тищенко, А. В. Слюсаренко, І. І. Хилько, В. О. Крайній. Миколаїв : МНАУ, 2023. 195 с.
3. Базецька Г. І. Економічний аналіз діяльності підприємства: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» денної форми навчання / Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 274 с.
4. Єршова Н.Ю. Економічний аналіз : навчальний посібник для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» – Харків : НТУ «ХП», 2023. – 190 с.
5. Паршин Ю.І., Паршина О.А. Основи економічного аналізу: Навч. Посібник - Дніпро: «ФОП Дробязко С.І.», 2020. - 180 с.
6. Приймак С.В. Аналіз господарської діяльності. Практикум : [навчальний посібник]. – Львів, 2022. – 277 с.
7. Рибчук А. В. Економічний аналіз: теорія і практика : навчально-методичний посібник / за ред. Рибчук А. В. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2020. 219 с.
8. Ярова В. В., Велієва В. О. Теорія економічного аналізу: навч. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей: 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування». Харків. ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. 2021. 115 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Євдокименко В.К., Штерма Т.В., Рошко Н.Б. Облікове, контрольне та аналітичне забезпечення управління діловою активністю суб'єкта господарювання. Міжнародний науковий економічний журнал «Бізнес Інформ». 2023. №12. URL: <https://www.business-inform.net/main/>
2. Н. Б. Рошко, А. Р. Калинович Вдосконалення аналізу складу, динаміки зміни та ефективності використання майна на основі показників фінансової звітності. Обліково-фінансове, інформаційне та мовно-комунікаційне забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи: збірник тез II Міжнародної науково-практичної інтернет конференції 30-31 жовтня 2024 р. Дніпро: ДДАЕУ, 2024. С.108 -110
3. О. С. Декуш, Р. Б. Дудник Удосконалення показників аналізу в умовах євроінтеграції. Обліково-фінансове, інформаційне та мовно-комунікаційне забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи: збірник тез II Міжнародної науково-практичної інтернет конференції 30-31 жовтня 2024 р. Дніпро: ДДАЕУ, 2024. С. 53-56

4. Рошко Наталія, Калинович Андрій Адаптація фінансової стратегії підприємства до викликів воєнної нестабільності. Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 8-9 травня 2025 р. – Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, 2025. – С. 188-191

5. Баран Єлизавета Бухгалтерський облік як інструмент інформаційного забезпечення облікових користувачів. Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 8-9 травня 2025 р. – Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, 2025. – С. 6-9